

David Greig

Pyreneje

překlad Jiří Ornest

Divadlo Na zábradlí
srpen 2007

Spálení vodou - Michael Longley

Měli jsme koně hnát tryskem, až zpod kopyt by
stříkaly gejzíry světla - drny vyrvané z temnoty.
Anebo s jiskřením jsme z vody měli tahat pasti na humry.
Kde byly vydry, a kde lachtani? Sáh oheň na delfíny?
Jistěže, měli jsme se svým životem provést víc.

Přeložil Tomáš Fürstenzeller

OSOBY

Muž

Ann

Hoteliér

Vivienne

Evelína

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Ann a Muž sedí u stolu na terase. Vprostřed stolu leží malý kazetový záznamník. Ann je oblečena elegantně, ale s ohledem na neobvyklé prostředí a roční dobu. Muž má na sobě vypůjčený oblek bez kravaty. Ann vloží kazetu do přístroje. Snaží se ho spustit, což jí trvá neúměrně dlouho. Studuje letáček s pokyny k obsluze. Je nervózní. Muž ji pozoruje.

ANN: To půjde.

MUŽ: Nechcete... ?

ANN: Ne. Já už jsem s tím dřív...

MUŽ: Tyhle hračky bývají někdy paličaté.

ANN: Hmm.

MUŽ: Nechcete abych... ?

ANN: Myslím, že to mám.

MUŽ: Dobře.

Ann spustí záznamník. Zdá se, že funguje.

ANN: Návod v pěti jazycích, ale smysl to nedává ani v jednom.

Tichounce se zasměje. Potýká se s přístrojem. Pauza.

MUŽ: Žádný spěch.

Ann převíjí pásku. Zmačkne tlačítko přehrávání. Hlasový záznam je vzdálený, sotva slyšitelný.

PÁSKA: Návod v pěti jazycích, ale smysl to nedává ani v jednom. (*Tichounký smích.*)

Ann vypne přístroj. Muž se usmívá.

ANN: No ano. Jsem hrozná. Jakmile se jedná o nějaké... technické zařízení. Auta. Věci, které mají manuál.

MUŽ: Já se vám neposmívám, na mou duši.

ANN: Je to k smíchu. Zasloužím si to.

MUŽ: Ne.

ANN: Na všechny mechanismy - jsem trochu...

Udělá rukou pohyb, kterým se snaží napodobit nešikovné ruce, zabývající se malým předmětem. Současně hledá vhodné slovo.

ANN: ...zkrátka... pako.

MUŽ: Prosím?

ANN: Neměla bych takové slovo používat, ale rozumíte mi.

MUŽ: Pako?

ANN: Já vím. Nic mi neříkejte.

MUŽ: To jsem nikdy neslyšel.

ANN: É. Je to prostě taková dětská - ve škole mi tak... Vážně?

MUŽ: Nikdy.

ANN: No to znamená - to je - páni - to je, že - ani se mi to nechce vyslovit...

MUŽ: Pako.

ANN: V podstatě je to dost urážlivé.

MUŽ: Pako. (*Směje se*)

ANN: Naprosto nevhodné slovo.

MUŽ: Je legrační.

ANN: Ve škole - to prostě bylo - ale znáte děti. Totiž - protože jsem epileptička. „Anča Pako“. Takhle mě zkrátka pokřtily. Ale já bych to neměla používat.

MUŽ: „Anča Pako.“

ANN: Vážně jsem to neměla říkat. Byl byste tak laskav a nikomu se o tom nezmiňoval?

MUŽ: Samozřejmě.

ANN: Trochu jsem porušila úřední postup. No nic. Takže se do toho pustíme. Nechci vás dlouho zdržovat.

MUŽ: Zdržujte mě jak dlouho chcete. Nádherné ráno. Je příjemné mít společnost.

ANN: Je.

MUŽ: Od té události, slečno Edwardsová -

ANN: Říkejte mi Ann.

MUŽ: Ann - mi i ty nejmenší drobnosti připadají -

ANN: Nechme těch formalit. Promiňte.

MUŽ: Nic se nestalo.

ANN: Nejmenší drobnosti.

MUŽ: I ty nejmenší drobnosti- mi připadají jako součást - já chápu, že je to těm druhým protivné - součást nějakého většího celku. Najednou žasnu nad tím, že žiju a že jsem obklopen věcmi. A tak se bohužel usmívám na lidi víc než bych měl. Vlastně mě rozesmál váš smích. Váš smích na té pásce. Nic jiného.

ANN: V pořádku. Vážně.

MUŽ: Asi jsem taky trochu „pako“.

ANN: Vůbec ne. To je - totiž... Vím přesně co... Ano. Takže... pojďme... kdybyste mohl jen tak něco říct. Kvůli hlasitosti.

Spustí pásku. Postaví záznamník doprostřed stolu. Muž mlčí.

ANN: Co jste dneska snídal?

MUŽ: Měl jsem anglickou snídani. Slaninu, vajíčka, párek, rajčata. Normálně.

ANN: Já měla kontinentální.

MUŽ: Uvažoval jsem o kontinentální, ale nakonec jsem zvolil anglickou.

ANN: To by mohlo stačit.

Přetočí pásku. Přehrává ji. Oba poslouchají.

PÁSKA: Uvažoval jsem o kontinentální, ale nakonec jsem zvolil anglickou.

MUŽ: Tohle jsem já?

ANN: Ano.

MUŽ: To je divné.

ANN: Slyšet svůj hlas z magnetofonu je vždycky šokující.

MUŽ: Taky mám ten dojem.

ANN: Vyvolalo to ve vás něco? Vzpomínky?

MUŽ: Zní to jako - zní to vlídně. Je to docela vlídný hlas. To je všechno co o tom můžu říct.

ANN: Když jsem byla herečka, chodila jsem na hlasovou výuku a učitelka říkala, že lidé si nosí v hlase krajinu. Říkala, víte, že když je člověk třeba z Glasgow, tak má hluboký hlas, posazený dole v krku, jelikož v Glasgow pořád prší a každý má hlavu pořád skloněnou.

MUŽ: Pustte to ještě.

Ann přetočí pásku a pustí ji znovu.

MUŽ: Já nevím. Co myslíte?

ANN: Mám dojem že to zní vlídně. Jak jste říkal. Vlídny hlas. Možná pocházíte z vlídné krajiny.

MUŽ: Odněkud kde jsou zvlněné, nízké kopce.

ANN: Ano.

MUŽ: Orná půda. Mlází.

ANN: Něco vám to říká?

MUŽ: Určitě je mi to povědomé.

ANN: Pochopitelně to nemusí nic znamenat. Já tu vážně nejsem proto, abych tohle zjišťovala. Prakticky jenom potřebuji prokázat, že jste britský občan a zkusit navrhnout postup pro další vyšetřování. Doufejme, že se nám podaří získat nějaké informace o vašem původu, prostě tím, že spolu budeme hovořit. Potom pošleme kazetu soudnímu znalci do Anglie a ten ji prozkoumá. Objeví něco konkrétnějšího. A nakonec zkusíme výsledek porovnat se záznamy o pohřešovaných osobách.

MUŽ: Vypadá to, že mám opravdový vztah k přírodě. Mám radost z toho, že přišlo jaro. Těchhle posledních pár dní.

ANN: Je to krása. Ne jako v Británii.

MUŽ: Všecko znova ožívá.

ANN: Ano.

MUŽ: Ano. Vy jste byla herečka?

ANN: Ano. No, víte, už je to dávno.

MUŽ: Nemůže to být až tak dávno.

ANN: Nechala jsem toho. Nebylo to mé skutečné já.

MUŽ: To je škoda.

ANN: Tedy, ne, že bych byla tak špatná. Byla jsem - no - to ať posoudí jiní. Prostě, myslím, že jsem pro to nebyla stvořená.

MUŽ: Naučit se tu hromadu textu.

ANN: Ne. Text mi nedělal potíže. Myslím, že jsem spíš nevyhovovala typově. V divadle se lidé často obsazují do rolí podle typu. A já - no, nevím - můj obličej nevyhovoval. Nebo bůhvíco. Možná to bylo kvůli - víte, moje proporce.

Muž mlčí a zírá na Ann.

- ANN: No každopádně ha ha ha. Na tom nesejde. Stalo se něco?
- MUŽ: Hm?
- ANN: Já jen, že jste...
- MUŽ: Díval jsem se na vás. Nezlobte se.
- ANN: To nic. Nevadí mi, že se díváte. Jenom jsem chvílku měla strach. Že je vám špatně.
- MUŽ: Když s vámi mluvím, občas mě přepadne takové... chvění. Něco jako spodní proud.
- ANN: Oh. Tohle je možná důležité. Spodní proud?
- MUŽ: Bojím se, že o tom nemohu říct nic určitějšího.
- ANN: Jako že mě poznáváte?
- MUŽ: Já nevím.
- ANN: Ovšem, kdybyste si myslel, že mě poznáváte, tak by to bylo docela... Totiž, vím, že jsme se nikdy nesetkali. Protože to bych si pamatovala.
- MUŽ: Máte pravdu.
- ANN: Ale třeba vám někoho připomínám?
- MUŽ: Ne. To není to. Už to zmizelo. Stejně si nejsem jist, jestli bych pro to dokázal najít správný výraz.
- ANN: Dobře. Nevadí.
- MUŽ: Promiňte.
- ANN: V pořádku. Není třeba se omlouvat. Já nejsem - Musí to být pro vás hodně těžké.
- MUŽ: Je mi to trapné.
- ANN: Prosím, k tomu skutečně není důvod.
- MUŽ: Ne, je mi trapné nevědět kdo jsem. Není to zase tak složité, ovšem s výjimkou... tedy společenských příležitostí. Pak je to trapné.
- ANN: Prosím, nechci, abyste si se mnou připadal trapně. Jsem tu, abych vám pomohla. Nikdo vás z ničeho nepodezírá. Zdaleka ne. Hodně lidí se domnívá, že my, úředníci z konzulátu jsme nafoukaní, nebo bezcitní, že je chceme z něčeho usvědčit. Ale tak to není. Myslím, že jsme skoro jako lékaři. Jednoduše se pokoušíme řešit lidské problémy.
- MUŽ: Měli už jste někoho jako jsem já?

ANN: Jsem přesvědčená, že už se to stalo, ne ve Francii, ale někde. Kdysi jsem o tom slyšela. Není to běžné, to ne. Ale tak to v konzulární práci chodí - každý den je jiný.

MUŽ: Dneska jste detektiv.

ANN: Ne zrovna detektiv.

MUŽ: Hádankář.

ANN: Určitě jste jeden z mých nejzajímavějších případů.

MUŽ: Jestli vám to nějak pomůže, jsem si skoro jistý, že jsem Brit.

ANN: Jisti si nemůžeme být ničím.

MUŽ: To máte pravdu, ale, víte jak jste říkala to o konzulárních úřednících. Najednou jsem byl hrdý. Byl jsem hrdý na Britskou diplomatickou službu. Proč bych byl hrdý na Britskou diplomatickou službu? Kdybych nebyl Brit?

ANN: Já si to jenom poznamenám.

Ann si napíše poznámku.

ANN: Snad bychom mohli začít s - pokud se na to cítíte, mohl byste prostě - abychom na kazetu zaznamenali vzorek vaší řeči, kdybyste prostě mohl - já nevím - popsat kde se nalézáme, co vidíte kolem?

MUŽ: Ehm. Jsme na terase. Terasa. Okolo jsou stoly a židle. Pod námi je příkrý svah, horská pastvina. Táhne se až dolů. A tamhle - je strmá skalní stěna. Hodně rozeklaná. Velice typické pro Pyreneje, myslím. Stačí to?

ANN: Snad ještě kousek. Nejde ani tak o to co vidíte, důležitá jsou slova, kterými to popisujete.

Muž mlčí.

ANN: Jen pokračujte. Snažte se uvolnit.

MUŽ: Nebe je modré. Jako porcelán. Bílé závoje mraků vysoko nahoře. Servírka, myslím, že se jmenuje Evelína, shlíží dolů na stany v horolezeckém táboře. Roztouženě. Za námi borový háj. Byla jste se tam projít?

Ann mlčí.

MUŽ: Vůně oblevy... Podívejte, tohle popisování věcí, mi, abych tak řekl, přijde nepřirozené.

ANN: Je to dobré. Pokračujte.

MUŽ: Nějaká... mezi borovicemi... nějaká řeka, řeka ne, ale... Je na to slovo. Menší než řeka -

ANN: Potok?

MUŽ: Potok. Ano. Myslím. Protéká mezi borovicemi.

ANN: To nebylo to slovo, které jste hledal?

MUŽ: Ne. P... Br... Mám to na jazyku.

ANN: Bystřina?

MUŽ: Ne.

ANN: Strouha?

MUŽ: Ne.

Pauza.

MUŽ: Je to pryč.

ANN: Kdyby to byla strouha, dalo by se říct, že jste ze severu, například z Yorkshire, chápete, nebo aspoň ze severní Anglie, nebo že aspoň máte k severu nějaký vztah.

MUŽ: Jasně. Chápu. Slova jsou klíč. Je mi líto, že - Ps... Ne.

ANN: Později ještě něco nahrajeme. Nemá cenu pospíchat. Jsem tu zkrátka proto, abych vás poznala a zapsala všechno, co mi bude připadat užitečné. Nebudeme z toho dělat vědu. Berme to, jak to přijde.

MUŽ: Mohl bych být z Yorkshire. York. Ne. Nic mi to neříká. York.

ANN: Zatímco budete přemýšlet, něco z toho si zapíšu. Nevadí, když si zapálím.

MUŽ: Jen si zapalte.

Ann vyndá cigaretu a zapálí si ji. Píše do notesu. Pauza.

MUŽ: Ten kouř. (Čichá)

ANN: Omlouvám se. Jde vám to obličeje?

MUŽ: Je mi to nějak blízké. Mohl bych - mohl bych vás požádat o cigaretu?

ANN: Promiňte, nenabídla jsem vám. Předpokládala jsem, že nekouříte.

MUŽ: Nekouřím. Co jsem tady. Ale ta vůně je mi určitě blízká. Jenom si říkám, jestli je mi blízká proto, že jsem kuřák. Rozumíte?

ANN: Vůně tabákového kouře může být blízká i člověku, který žil s někým, kdo kouřil. To, že se vám to zdá být blízké, nemusí znamenat, že jste kuřák.

MUŽ: Ale dokud to nezkusím, tak to nezjistím.

ANN: Ovšem, ale tohle je něco, co byste třeba nechtěl vědět. Nechtěl byste přijít na to, že jste kuřák. Pokud jste toho nechal.

MUŽ: Ne. Jsem si celkem jistý, že jsem kuřák.

ANN: Lidé udělají první poslední, jen aby přestali kouřit. Já to znám - věřte mi - mám slabou vůli. Takže i kdyby jste býval kuřák - nechal jste toho a -

MUŽ: Prostě mi dejte cigáro.

Ann mlčí. Pak mu podá balíček. Muž vezme cigaretu. Zapálí si.

MUŽ: Ano. Je mi to velice blízké. Je to podobné jako.. ano.. jako vrátit se domů.

ANN: Omlouvám se. Já sama bych neměla kouřit. Když jsem v práci.

MUŽ: S tím si nelamte hlavu.

ANN: Teď jsem způsobila, že jste zase začal.

MUŽ: Nedala jste mi heroin, slečno Edwardsová.

ANN: Já vím.

MUŽ: Děláme pokroky.

ANN: Říkejte mi Ann.

MUŽ: Já vím.

ANN: Promiňte.

MUŽ: Jsem kuřák. Nejsem z Yorkshire. Nic moc, ale začátek to je.

ANN: Musí to pro vás být velice těžké.

MUŽ: Je mi fajn. Mám peníze. Mám kde bydlet. Jsem zdravý. Jsem šťastný. Spousta lidí je na tom mnohem hůř než já. Je od vás hezké, že si děláte starost, ale - myslím, že nemám rád rozruch. Řekl bych, že jsem ten typ, který nesnáší, když se kolem něj dělá zbytečný rozruch.

ANN: Já jsem taky taková.

MUŽ: Vážně?

ANN: Jsem ráda, když mě všichni nechají v klidu.

MUŽ: Úplně všichni ne, ale...

ANN: Když je člověk sám, nic se mu nemůže stát.

MUŽ: Nikdo ho neobtěžuje.

ANN: Nikdo.

MUŽ: To je ono. Tohle jsem já.

ANN: Já to respektuji.

MUŽ: Děkuji vám.

ANN: Nezlobte se, chci se zeptat, spíš jen tak ze zvědavosti, co si vlastně pamatujete? Máte vůbec nějaké vzpomínky?

MUŽ: Vzpomínám si, že mě našli ve sněhu. Od toho okamžiku si pamatuji všechno.

ANN: Ale předtím? Jak vlastně víte, kde jste?

MUŽ: No, jsem tady.

ANN: Ano - ale kde je to tady?

MUŽ: Na terase.

ANN: To taky, ale -

MUŽ: V Pyrenejích. Ve Francii.

ANN: A Francie - co je to Francie?

MUŽ: Není mi jasné, co chcete vědět?

ANN: Dává vám slovo Francie nějaký smysl?

MUŽ: Francie je stát.

ANN: Víte co to je stát?

MUŽ: Vím.

ANN: Aha... Jaké je hlavní město Uruguaye?

MUŽ: Montevideo. Podívejte se... Ovšem, že pořád mám jakousi zásobu obecných znalostí, kterou jsem si vytvořil ve svém dřívějším - ve své dřívější existenci. Ale když si ty znalosti vybavím, co mi tam schází jsem já. Já jsem mimo. Nemám tušení, odkud ty věci vím. Rozumíte?

ANN: Máte přízvuk. Teď zrovna jak jste se trochu přestal ovládat jsem si všimla, že máte přízvuk.

MUŽ: Mám? Asi ano. Můžete ho někam zařadit?

ANN: Ne... Západ...? „Viím... odkud ty věci vím.“ Wales? „.“ Znalec na to přijde. Měli bychom vás nahrát, když se neovládáte. Vydržte.

Znovu vezme záznamník. Chystá se stisknout nahrávání.

- ANN: Zase se na mě díváte.
MUŽ: Já vím. Je to ten spodní proud. Horký. Vroucí. Už to zase mám.
ANN: Vroucí. To je zajímavé. Zvláště když jsem se právě zmínila o Walesu.
MUŽ: Slečno Edwardsová. Ann. Jsem z toho trochu nesvůj, ale ... Zdá se mi, že...
ANN: Ano?
MUŽ: Mizí to. Ztrácí se to.
ANN: Pokuste se to vrátit - popište to.
MUŽ: Zdá se mi, že... vás chci obejmout.
ANN: Obejměte mě.
MUŽ: Jste si jistá?
ANN: To je naprosto v pořádku.

Muž vstane ze židle. Jde k Ann, ta vstává. Obejme ji. Chvilí tak setrvá. Pak se vrátí k židli. Posadí se.

- ANN: Páni.
MUŽ: Omlouvám se.

Ann se posadí.

- ANN: Ne. To nic. To je -
MUŽ: Nemůžu za to. Prostě jsem měl to chvění.
ANN: Vlastně, protože jsem byla herečka, a také proto, že již dlouho působím v oblasti Středozeří, tak mi vlastně tento druh spontánního fyzického kontaktu vadí méně, než většině ostatních. To je skutečně - je to v pořádku.
MUŽ: Připadám si jako pitomec.
ANN: Nemusíte.
MUŽ: Bože. Vy jste tady kvůli své práci a ne kvůli tomu, abych se na vás vrhal, jako nějaké norské prase.
ANN: To nic. To nic. Norské?
MUŽ: Cože?

ANN: Řekl jste, „jako nějaké norské prase“.

MUŽ: Ano.

ANN: Proč norské?

MUŽ: To je zkratka, „norské prase“, takový slovní obrat. Zkratka... Není? „Norské prase“. To se přece tak říká, ne?

ANN: Nikdy jsem to neslyšela.

MUŽ: Odporné prase. To je jedno. Každopádně prase.

ANN: Objímal jste mě. Nebylo to odporné.

Pauza.

MUŽ: V tom sněhu, to, co jsem pocítoval, když jsem otevřel oči. Byla to absolutní - nemůžu pro to najít slovo. Čistota. Bělost, chlad, ale taky nesmírná úleva. Jako kdybych se s výkřikem probudil ze sna, na který se nemůžu upamatovat. Chvillemi, když se mě vyptáváte, je mi jako bych se někam propadal. Uvnitř v hlavě.

ANN: Chápu.

MUŽ: Třeba jsem měl dobrý důvod na všechno zapomenout.

ANN: Tomu nevěřím, pokud tím chcete říct, že jste... Nejsem žádný odborník, ale jestli vás to uklidní, na mě působíte jako slušný člověk. Vypadáte tak.

MUŽ: To ještě nemusí nic znamenat.

ANN: Máte dobré srdce. Říkají o mně, že umím odhadnout lidskou povahu. Často mě napadá, jestli třeba nemám částečně nadpřirozené schopnosti. Jednou jsem potkala na recepci Slobodana Miloševiče a přímo jsem v něm vycítila zlo. Úplně z něj fyzicky sálalo. Ve vás je laskavost. Vroucnost. Síla.

Pauza.

ANN: Však tomu přijdeme na kloub.

Ann natáhne ruku přes stůl.

ANN: Jak se jmenujete?

Oba mlčí. Ann stáhne ruku zpět.

MUŽ: Proč se mě na to ptáte? Víte, že to nevím. Snažíte se mě nachytat?

ANN: Ne.

MUŽ: Vy mi nevěříte.

ANN: Ovšem, že vám věřím, nezlobte se, já -

MUŽ: Nevím jak se jmenuji. Nevím kdo jsem. Jak bych mohl znát své jméno?

ANN: Na chvíličku jsem si pomyslela, že byste mohl odpovědět instinktivně.

MUŽ: Myslíte, že jsem si nezkoušel vzpomenout?

ANN: Bylo to ode mě hloupé.

MUŽ: Nic se neděje.

ANN: Ne. Bylo to nevhodné. Zašla jsem moc daleko. Promiňte.

MUŽ: Nemyslela jste to špatně. Podívejte, co abychom to na chvíličku přerušili.

ANN: Ano. To je dobrý nápad. Uděláme si pauzu.

MUŽ: Mám v hlavě -

Udělá rukou gesto, jako že má v hlavě zmatek.

ANN: Pochopitelně.

Muž se vzdálí na kraj terasy. Pauza. Muž se vrací.

MUŽ: Mohla byste mi půjčit ještě cigaretu. Já si pak nějaké koupím.

ANN: Ale jistě.

MUŽ: Děkuji.

Nabídne mu cigaretu. Muž ji vezme a zapálí si.

MUŽ: Potřebuju se jenom trochu vzpamatovat.

ANN: Pochopitelně.

Muž se znovu vzdálí. Kouří. Vyhlíží do krajiny. Vejde Hoteliér.

HOTELIÉR: Dobré ráno, slečno Edwardsová.

ANN: Dobré.

HOTELIÉR: Máme tu jaro.

ANN: Už je to tak.

HOTELIÉR: A to ticho. Člověk si může vychutnat ten klid.

ANN: Ano.

HOTELIÉR: Sezóna zatím pořádně nezačala. Dneska jsem dal poprvé stoly na terasu. Momentálně tu mám jen vás, toho pána, a tu dámu na stoosmičce. Ještě tu je pár horolezců, ale ti táboří na pastvině. U mě žádné peníze neutratí. Brzy budou na skalní stěně. Můžete se na ně dívat. Lidé je pozorují z terasy dalekohledem. Rok co rok jeden nebo dva spadnou. Oni rádi slézají hory. My je rádi pozorujeme. Někteří z nich musí spadnout. Co nadělám? Připravil jsem vám pokoj. Stodevítku. Až budete chtít, vynesu vám nahoru vaše věci.

ANN: Děkuju. Já si s tím poradím.

HOTELIÉR: Jak je libo. A co on?

ANN: No, to víte. Je to... Musí to být pro něj hodně těžké.

HOTELIÉR: Samozřejmě, jakmile se objevil, čekal jsem, že nás někdo přijde navštívit, i když jste mohla dát vědět dopředu, abych stačil všechno přichystat. Včera mi policista Bernard Marie říkal, že mám časem někoho očekávat, srozumitelněji se nevyjádřil - ale Bernard Marie nepatří k těm, kteří by se proslavili srozumitelným vyjadřováním. Doufám, že se nejedná o žádný problém. Má ten pán nějaký malér? Chová se velice noblesně. Každé ráno přijde dolů a posadí se na terasu. Dívá se na skály. Odpoledne přichází Bernard Marie, ověřit, jestli je ten člověk stále tady. Povídá si ním. Bernard Marie zápasí se svými vnitřními démony, neříkejte mu, že jsem vám o tom řekl, a myslím, že ho těší, když může tuhle věc probrat s nějakým Angličanem. Já pro něj Angličan nejsem. Podle mého, je ten muž poutník. Když ho našli, měl v dlani Svatojakubskou mušli. Nejspíš to bude poutník, který se nervově zhroutil, ztratil se ve vánici a... teď ho máme tady. Hraju s ním šachy. Je to mizerný hráč, ale nikdo jiný tu šachy neumí, takže... Za pokoj platí denně. Nestěžuje si. Mrzelo by mě kdyby musel odejít. Máte ponětí kdo to může být? Já to nechci vědět. Jestli provedl něco špatného, nechci o tom vědět.

ANN: Jak vás mohlo napadnout, že provedl něco špatného?

HOTELIÉR: Kolik byste mu hádala?

ANN: Nevím. Tak kolem čtyřiceti.

HOTELIÉR: Znáte nějakého muže, nebo kohokoliv, když na to přijde, ale držíme se věci, znáte nějakého muže, který by do čtyřicítky nikdy neprovedl žádnou špatnost? Který udělal něco, co neměl, nebo neudělal to, co měl. Hořce toho lituje a nejradši by to vymazal z paměti. Znáte někoho takového?

ANN: No, já nevím..

HOTELIÉR: Neznáte. Dejte na mě.

ANN: Ale lidé se někdy stydí z naprosto pochopitelných důvodů. Možná chce vymazat něco, co provedli jemu. Čeho byl obětí.

HOTELIÉR: Snad. Kéž byste měla pravdu.

ANN: A lidé jsou schopni dělat i dobro.

HOTELIÉR: Tu a tam.

ANN: Takže, vidíte, mohl zrovna tak dělávat dobré skutky, mohl být dobrý člověk, člověk, kterého má někdo rád. Kterého někdo potřeboval, nebo dokonce ještě potřebuje. Mluvil jste s ním o tom?

HOTELIÉR: Ne. Ovšemže ne. Hraju s ním šachy. Víc nic. Mohu vám přinést šálek kávy?

ANN: Děkuji.

HOTELIÉR: Mám se ho zeptat, jestli si něco nepřeje?

ANN: Teď ho nerušte.

HOTELIÉR: Máte důvěrné informace? Musíte o tom mít nějakou představu. Britská policie musí mít nějakou představu. Provedl něco? Ne, vždyť já to nechci vědět.

ANN: Já jsem tu skutečně jen proto, abych zjistila jestli spadá do naší kompetence.

HOTELIÉR: Hm, on je určitě Brit. A šel bych dál. Vsadím košili, že je Angličan. Žil jsem v Anglii, jako malý chlapec. Od té doby jsem tam nebyl. Taky, kdo by o to stál? Vážně. Někdy jezdím obchodně do Londýna. Panenko skákavá! Ale Angličana poznám na první pohled. Ještě stále si zachováváme jistou důstojnost. Co myslíte?

ANN: Nevím. Nejsem odborník. Já prostě... jsem vážně prostě... ta práce je pro mě nezvyklá. Nepatří to k mým denním povinnostem.

HOTELIÉR: Mám návrh. Zeptejte se ho, jestli ho baví dávat partnerce v posteli na zadek, a nebo přes něj radši dostává. Neznám Angličana, který by neměl rád jedno, nebo druhé. Pro mě jako pro Španěla, je

milování rituál, vstup do arény, souboj se smrtí. Ten kousek Němce, který je ve mně bere sex jako jídlo – chuťová atrakce, samé prsty, šťávy a vůně. Má italská krev si žádá obecenstvo a potlesk. No a mé portugalské já, chce prostě vzlykat nad pomíjivostí krásy. Ach jo. Plácáte ráda přes zadek, nebo radši dostáváte naplácáno?

Ann mlčí.

HOTELIÉR: Přivedlo vás to do rozpaků. Z toho je jasné, že jste Angličanka.

ANN: Ve skutečnosti nejsem. Náhodou jsem z Walesu.

HOTELIÉR: Takže divoká. Nevšímejte si mě. Flirtuju se všemi klientkami. To dělají ty moje francouzské geny. Nesmíte mě brát za slovo.

ANN: No dobře.

HOTELIÉR: Zima byla dlouhá. Od listopadu jsem s nikým pořádně nepromluvil... Přinesu vám tu kávu. Dívá se k nám. Dobré ráno.

MUŽ: Dobré ráno.

HOTELIÉR: Tak. Hodně zdaru. Nechci nic vědět. Co bude, to bude.

Hoteliér odejde. Vrábí se s kávu na podnose. Položí ji před Ann.

HOTELIÉR: Ještě nějaké přání?

ANN: Ne. V pořádku. Děkuji. To je v pořádku. Děkuji.

Hoteliér chvíli zůstane stát. Ann vyndá peněženku. Vytáhne z ní trochu peněz a nabízí mu je.

ANN: Děkuji vám.

HOTELIÉR: Já jsem majitel hotelu, madam. Mně nemusíte dávat spropitné.

ANN: Ach, velice se omlouvám.

HOTELIÉR: Takže je to všechno?

ANN: Ano. Ano. Všechno. Omlouvám se.

HOTELIÉR: Nemusíte se omlouvat za to, že jste mi nabízela spropitné, madam.

ANN: Dobře. Byla to moje chyba.

Hoteliér odejde. Muž se vrátí k Ann a posadí se.

- MUŽ: Přemýšlel jsem. Říkám si jestli bych nemohl být z Bristolu. Nebo aspoň z jihozápadní Anglie. Cheltenham, nebo Swindon, nebo Gloucester.
- ANN: Aha.
- MUŽ: To je tou krajinou. Je... vlídná a já mám takovou představu nízkých, lesnatých kopců a páry, která...
- ANN: To je zajímavé.
- MUŽ: A ještě něco. Vybavilo se mi slovo „planina“. Z ničeho nic. Jak jsem tam stál a kouřil a mimochodem, teď to vím jistě, že jsem kuřák. Uviděl jsem na svahu ženu. Tu ženu ze stoosmičky. Šla po cestě dolů k... potoku. A já jsem... pomyslel jsem si „támhle je, prochází se po planině“. Ale planina to se používá na jihozápadě, ne?
- ANN: Možné to je.
- MUŽ: Nemusí to nic znamenat... Zkrátka jsem začal sestavovat svůj portrét. Obrázek chlapce uprostřed vlídné krajiny. Chlapce, který dospívá a touží odejít. Vidím se jako námořník, nebo něco takového. Volání moře. Tušení, že život pro mě chystá mnohem víc. Dobrodružství. Delfíni - představa delfínů v mořské pěně pod přídí rychle jedoucího člunu. Delfíni... Je to všechno dost rozmazané, ale... Co myslíte.
- ANN: Promiňte?
- MUŽ: Vypadáte nesoustředěně.
- ANN: Ach. Ano. Právě jsem urazila majitele hotelu.
- MUŽ: Pedra?
- ANN: To je jeho jméno?
- MUŽ: Jedno z nich.
- ANN: Tak tady přešlapoval. Chtěla jsem mu dát spropitné.
- MUŽ: Ale ne.
- ANN: Já vím. Neuvědomila jsem si to.
- MUŽ: To nic. Pedro je... on to pochopí.
- ANN: Asi bych se mu měla jít omluvit.
- MUŽ: Já tuzéry nikdy nedávám. Ze zásady. Jsem socialista. Rodem i výchovou.

ANN: Neříkejte.
MUŽ: Nevím, odkud se to vzalo.
ANN: Co?
MUŽ: To bych rád věděl, jestli je to pravda.
ANN: S těmi tuzéry?
MUŽ: Se mnou - že jsem socialista - jak jsem říkal.
Nevím, odkud se to vzalo.
ANN: Třeba se vám vrací paměť?
MUŽ: Třeba... Proč by měl socialista být proti tuzérům?
ANN: Když jsem obsluhovala v restauraci, nenáviděla jsem hosty, kteří nedávali tuzér.
MUŽ: Aby ne. Vždyť je to nenormální.
ANN: Je to vyloženě bezohledné.
MUŽ: Musel jsem být lakomec.
ANN: Skrblík.
MUŽ: Škot.

Ann se směje.

ANN: Neměla bych se smát.
MUŽ: Zlý, malomyslný, zatrpklý, vzteklý škot. Ze kterého byli všichni zoufalí... žádný div, že jsem se zbláznil.

Oba se smějí. Pauza.

ANN: No, pokračujme. Už nám moc práce nezbývá. Prokázali jsme, myslím, že jste Angličan. Nejspíš z jihozápadu. Pravděpodobně ze středních vrstev. Jistý čas jste mohl pracovat na moři. Máme nahaný nějaký materiál pro soudního znalce. Myslím, že téměř mimo veškerou pochybnost spadáte pod ochranu Britské ambasády.
MUŽ: Proti tomu nemohu nic namítat.
ANN: Co teď ještě musím udělat, je zjistit nějaké detaily ohledně vašeho příchodu sem. A pak už budu mít všechno, co potřebuji.
MUŽ: Cokoliv budete chtít.
ANN: Takže, zpráva od toho policisty -
MUŽ: Bernard Marie.

ANN: Ano. Dostala jsem kopii. Píše v ní, že jste byl nalezen ve sněhu, v jednom z průsmyků blízko odtud, na poutnické stezce do Santiaga da Compostela. Dva horolezci vás cestou dolů uviděli schouleného ve sněhu, očividně v bezvědomí. Dostali se k vám, zjistili, že jste naživu a snesli vás sem.

MUŽ: Takhle si to taky pamatuju.

ANN: Tvrdí, že jste měl na sobě oblek a kabát. Kabát měl štítek Abercrombie a Fitch a na obleku byla značka ženevského krejčovství. Říká vám to něco?

MUŽ: Ani v nejmenším.

ANN: Mně taky ne. Horolezci dále vypověděli, že blízko vás ležela aktovka, že ji po příchodu sem s vaším svolením otevřeli a zjistili že je plná bankovek, byly to Eura. Žádné další doklady v ní nenašli.

MUŽ: Ano, je to tak.

ANN: A konečně víme, že když jste byl objeven, držel jste v ruce medailónek se svatojakubskou mušlí.

MUŽ: Souhlasí.

ANN: Doktor, který vás vyšetřil neshledal žádnou fyzickou újmu, kromě věcí vysvětlitelných tím, že jste byl dlouhodobě vystaven chladu a kromě zranění souvisejících se vzdáleností, kterou jste musel ujít v nevhodné obuvi. To je všechno, co jsme se ze zprávy dozvěděli. A mě by zajímalo, jestli k tomu můžete něco dodat.

MUŽ: V podstatě ne.

ANN: Vzpomínáte si na ten sníh?

MUŽ: Vybavuji si ten okamžik. Probuzení - ve sněhu. Intenzivní emoce. Okamžik ve kterém začínám. Teď. Znovu. Ten okamžik ve sněhu, kdy jsem se asi znovu narodil.

ANN: Když vás objevili horolezci?

MUŽ: Nene, ještě předtím. Když jsem se probudil. Něco se se mnou stalo. Viděl jsem - ne přímo viděl, zažíval... Já... to nedokážu popsat.

ANN: Bylo to... musel jste být... vy jste se prostě vzbudil, zasypaný sněhem?

MUŽ: Ano.

ANN: A neměl jste ponětí, jak jste se tam dostal.

MUŽ: Ne.

ANN: Zima? Strach?

MUŽ: Ani zima, ani strach. Spíš naopak.

ANN: Teplo? Bezpečí?

MUŽ: Víc. Víc než to. Něco jako...

ANN: Jako - jako co?

MUŽ: Jako kdyby mě bičovali.

ANN: Pane jo.

MUŽ: Ne v tu chvíli - předtím. To bičování jsem si nepamatoval - jen jsem cítil tu sedřenou kůži po něm. Holá kůže, vystavená na dlouhou dobu sněhu. Tahle - palčivá bolest.

ANN: A věděl jste, že jste zapomněl, kdo jste?

MUŽ: Ne. Věděl jsem absolutně přesně, kdo jsem.

ANN: Jak to myslíte?

MUŽ: Byl jsem všechno. A všechno bylo mnou. Neexistovalo žádné „já“.

ANN: Soulad?

MUŽ: To není ono.

ANN: Spojení?

MUŽ: Ne, něco víc a... ne.

ANN: Náboženské vytržení? Přítomnost Boha?

MUŽ: Snad...

ANN: Poslyšte. Teď mě napadá. Nejspíš se úplně pletu. Ale. Trpěl jste někdy epilepsií?

MUŽ: Nemám potuchy.

ANN: Ovšem. Promiňte. Je to zkratka - jeden z příznaků. Těsně před záchvatem. Jak jste to popisoval... Intenzivní emoce. Říkají tomu aura. U mě to je vůně. Nebo, přesněji, vzpomínka na vůni. A pak, když zase přijdu k sobě, je to... jako by člověk dostal znamení z jiného světa. Bylo to tak?

MUŽ: Nevadilo by vám kdyby... ? Šlo by to? Jsem docela unavený.

ANN: Jistě. Omlouvám se. Máme čas.

MUŽ: Najednou mi to všechno připadá hrozně vyčerpávající. Potím se jako čuně.

ANN: Je teplo. Je skutečně teplo.

MUŽ: Koukněte, měl jsem u sebe ten medailon se svatojakubskou mušlí...

Vyndá svatojakubskou mušlí.

MUŽ: To znamená, že jsem poutník. Kterému má být poskytnuto přístřeší.

ANN: Já vím.

MUŽ: Čili je jasné. Ať už jsem kdokoli. Ať už jsem byl kdokoli. Byl. Byl jsem na svaté pouti. Ať jsem byl kdokoli - našel jsem - měl jsem mystický zážitek. A - tak... jaksi nechápu, co je Britské ambasádě po tom, kdo jsem.

Pauza.

MUŽ: Ten výslech.

Pauza.

MUŽ: Narážky na to, že mám psychickou poruchu.

Pauza.

MUŽ: Tady nejde o vás. Vy za to nemůžete. To celý ten...

Udělá gesto naznačující, že svět je vzhůru nohama.

MUŽ: Cajmrsk.

ANN: Prosím?

MUŽ: Cajmrsk.

ANN: Nerozumím.

MUŽ: Vy to slovo neznáte?

ANN: Ne. Cajmrsk?

MUŽ: Je to jako - binec. Nebo... svinčík.

ANN: Je to z welštiny? Nezní to welšsky.

MUŽ: Je to staré slovo. Zná ho každý. Matka přijde do pokoje a říká: „Tady je ale cajmrsk.“ Staré slovo, lidé tak mluvili s dětmi.

ANN: Jako z nějaké říkánky?

MUŽ: Najděte si to. Musí to být ve slovníku. Já nevím. Možná to je stará cornwallština. Když vezmeme ten jihozápad.

ANN: Mohlo by to být vodítko.

MUŽ: Vy se pořád chytáte slov. Je to jenom slovo. Žádné vodítko. Slovo.

ANN: Říkal jste, že ho používala vaše matka.

MUŽ: Ano?

ANN: Přišla do vašeho pokoje.

MUŽ: Nepamatuju se.

ANN: To nic. Zapsala jsem si to. Najdu to ve slovníku. Asi to k ničemu nebude.

MUŽ: Nemáte to se mnou jednoduché.

ANN: Nic se neděje.

MUŽ: Zdá se, že jsem dost nervově labilní. Dost nervově labilní.

ANN: To je zcela pochopitelné, za těchto okolností.

MUŽ: Svět vypadá tak krásně.

ANN: Málem jste umřel.

MUŽ: Dost nervově labilní.

Hlas se mu zadrhne v krku. Začne plakat, jako někdo, pro koho plakat není snadné. Je možné, že neplakal víc jak třicet let. Jako by v něm něco povolilo.

MUŽ: Jako bych to ani nebyl já.

Ann ho opět chytí za ruku. Podaří se jí ztišit mužovy vzlyky. Ale on pláče dál.

MUŽ: Nevím proč brečím.

Zasměje se.

ANN: Je to tak dobře.

MUŽ: Je to dobře.

ANN: Vyplačte se.

Muž náhle přestane plakat.

ANN: Vyplačte se pořádně.

MUŽ: Mrzí mě to.

ANN: Jen se vyplačte.

MUŽ: Už je to v pořádku. Nevím, co to na mě přišlo.

ANN: Nebraňte se tomu.

Pauza. Ann zjevně čeká, že Muž bude ještě plakat, ale to se nestane. Dál se drží za ruce.

MUŽ: Poslyšte...

ANN: Víím, co chcete říct.

MUŽ: Ano?

ANN: Myslím, že ano.

MUŽ: Je nám spolu dobře. Mnohem líp, než by...

ANN: Přesně. Než by, v těchto souvislostech...

MUŽ: Všimla jste si toho.

ANN: Ano.

MUŽ: Jako bychom se znali odjakživa. Neuvěřitelné.

ANN: Zase to není tak neuvěřitelné, protože já mám ten samý pocit. Ten samý.

MUŽ: Nic z toho nevyvozují. Ovšem...

ANN: Ve vás je - myslím, že je ve vás něco - nějaká - věřím, že lidé jsou - že my dva jsme - že máme nějak - chápete - nějakou - téměř duchovní spojitost.

MUŽ: Pochopitelně je to nesmysl.

ANN: Ne, není.

Pauza.

ANN: Stmívá se.

MUŽ: Tady se stmívá rychle. Slunce se schová za skály. Rychle se ochladí.

ANN: Zamluvila jsem si na noc pokoj.

Vejde Hoteliér. Je oblečen v černém číšnickém obleku. Pokládá na stoly svíce v lahvích a zapaluje je.

HOTELIÉR: Dobrý večer, pane. Dobrý večer, madam.

OBA: Dobrý večer.

HOTELIÉR: Krásný večer.

ANN: Ano.

HOTELIÉR: Máme štěstí.

ANN: Ano. To co se předtím stalo...

HOTELIÉR: Prosím, madam?
ANN: Jak - jsem vám nabízela to spropitné...
HOTELIÉR: Nevzpomínám si, madam.
ANN: Předtím. Když jste se tady objevil.
HOTELIÉR: To musel být někdo z personálu.
ANN: Ne, byl jste to vy.
HOTELIÉR: Já jsem číšník, madam. Směna mi začíná až v šest.
ANN: Byl jste to vy a - to je jedno, chtěla jsem se omluvit.
HOTELIÉR: Chcete říct, že vypadáme všichni stejně, madam? Že od La Manche na jih začíná džungle? To je ono? To se mi pokoušíte naznačit?
MUŽ: Pedro.
ANN: Samozřejmě, že ne.
MUŽ: Pedro je číšník.
ANN: Ano. Zřejmě jsem se spletla. Omlouvám se.
HOTELIÉR: Není třeba se omlouvat, madam. Hodně Angličanů se takhle plete. A mě baví je trochu - u vás se říká - natahovat. Jako mechanickou hračku. Narodil jsem se v Africe. Pro nás Afričany je zábavné škádlit bílé panstvo. To nebylo namířeno proti vám.
ANN: Ach tak.
HOTELIÉR: Mohu vám donést něco k pití?

Ann a Muž na sebe pohlédnou.

ANN: Prosím.
MUŽ: Víno.
ANN: Láhev domácího červeného.
MUŽ: Děkujeme.
HOTELIÉR: Nemáte zač.

Hoteliér odejde.

ANN: Bože můj.
MUŽ: Copak?
ANN: Zase jsem ho urazila.
MUŽ: Neměla jste připomínat to spropitné.
ANN: Chtěla jsem se mu omluvit.

MUŽ: To bylo smazáno. Když jste mu nabídla tuzér, viděl, že je vám ta situace nepříjemná. Pedro chce, aby byli všichni spokojení. Je to rozený hostitel. A rozhodl se předstírat, že k ničemu nedošlo. Tvářil se, že je někdo jiný, abyste se tou věcí nemusela trápit. Ale vy jste se o tom zmínila. Už to nemohl vzít zpátky, protože by upozornil na důvody svého chování a vy byste se cítila ještě trapněji. Takže to celé obrátil v žert. To je vše. Nejlepší bude nechat to plavat.

ANN: Páni. To nemohl prostě -

Hoteliér se vrací s vínem. Vytáhne zátku z lahve. Odleje trochu do Anniny sklenice. Ann ochutná.

ANN: V pořádku, děkuji.

Hoteliér naleje víno do obou sklenic. Postaví lahev na stůl. Poodstoupí od stolu, přešlapuje na místě.

ANN: Na zdraví.

Muž mlčí. Hoteliér odejde.

ANN: Co je?

MUŽ: Čekal, že mu dáte spropitné.

ANN: Ale -

MUŽ: Vzhledem k pozdvižení, které jste kolem toho způsobila, si myslel, že dávat spropitné vám dělá radost. Čekal na tuzér.

ANN: Ach, pane na nebi.

Ann se směje.

MUŽ: Na zdraví... Je hezké slyšet jak se smějete.

ANN: Mně to prostě - přijde komické.

Pauza.

MUŽ: Vadilo by vám, kdybych řekl něco, co může znít dosti důvěrně?

ANN: Ne. Slunce už je za horami. Máme po práci - nebo ne?

MUŽ: Myslím, že ano.
ANN: Já si to taky myslím.
MUŽ: Působíte na mě, jako velmi křehká žena. Tím nechci říct, že jste slabá. Pouze to, že vaše vnitřní rovnováha je křehká.
ANN: Pokračujte.
MUŽ: A myslím, že když říkáte takové věci jako - moje proporce. A přitom jste štíhlá. Nebo když - se pořád omlouváte. Tuším. Že jste nespokojená sama se sebou. Že se nemáte ráda. A proto jste nešťastná.
ANN: Páni. Úúú.
MUŽ: Mrzí mě, jestli jsem se vás dotknul.
ANN: Ne. Bože, máte pravdu. Ne.
MUŽ: Uvědomujete si to.
ANN: Jestli si to uvědomuju - nemine chvíle, abych si to neuvědomovala. Jenom jsem nervózní z toho, že mi to někdo říká.

Pauza.

MUŽ: A ještě něco.
ANN: Hmm.
MUŽ: Zítra odjíždíte?
ANN: Ano.
MUŽ: Myslím ten spodní proud. To porozumění. Mezi námi. Možná se mýlím. Ale myslím, že to je sexuální.

Pauza.

MUŽ: Víím, že to zní dost nepravděpodobně. Já nejsem - A vy jste - Ale nicméně takhle to vnímám.
ANN: Musím si dát ještě víno.

Ann si doleje víno. Začne hrát hudba.

MUŽ: Miluju...
ANN: Já taky...
MUŽ: ...tuhle písničku.

ANN: ...neslyšela jsem ji léta. Má v sobě něco hrozně dojemného. Něco smutného.

MUŽ: Zajímalo by mě, jestli jsem ji znal předtím.

Vejde Vivienne. Je oblečená na cestu do hor. Má solidní obuv.

VIVIENNE: Dobrý večer.

OBA: Dobrý večer.

Vivienne dusá k nejbližšímu stolu. Posadí se. Začne se zouvat.

VIVIENNE: Krásný večer.

ANN: Tak tak.

VIVIENNE: Předtím bylo docela horko.

ANN: Ano. Kde jste byla na procházce?

VIVIENNE: Šla jsem nahoru přes les. Podél poutnické stezky.

ANN: To je báječné.

Představují se.

VIVIENNE: Vivienne Sutherlandová.

ANN: Ann Edwardsová. Pracuji pro Britský konzulát v Marseille.

Muž vstane aby podal Vivienne ruku.

MUŽ: Těší mě.

Trochu nepříjemný okamžik.

ANN: Tohle je Bob - Abercrombie. Můj přítel.

VIVIENNE: Těší mě..

Potřesou si rukama. Vivienne se znovu posadí, sundává si boty.

VIVIENNE: V borovém háji je to úplná nádhera. Trvalo mi celé dopoledne, než jsem se dostala nahoru, kde les končí. Viděla jsem jelena. Napájel se z pramene. V paprscích slunce. Prostě idyla.

ANN: To zní rozkošně. Nechcete si přisednout k nám? Právě jsme...

VIVIENNE: Měla bych se převléknout.
ANN: Jen tak popíjíme.
VIVIENNE: Skočím nahoru do pokoje. Přezout se. Jsem tu za chvíli.
ANN: Výborně.

Vivienne odejde.

ANN: Zdálo se mi, že musím.
MUŽ: Nic se neděje.
ANN: Nechtěla jsem pokazit...

Položí svou ruku na jeho.

MUŽ: Ovšem. Podívejte. Já - to, co jsem říkal předtím. Bude nejlíp, když na to zapomeneme.
ANN: Proč?
MUŽ: Ach Bože.
ANN: Nechtěla jsem, aby si sedla k nám - jenom jsem -
MUŽ: Měl jsem držet klapačku.
ANN: Prosím, nebuďte takový.
MUŽ: Není mi dobře.
ANN: Prosím.
MUŽ: Asi budu zvracet.
ANN: Chtěla bych znát vaše jméno.
MUŽ: Proč?
ANN: Chtěla bych ho říkat. Chtěla bych ho říkat vám.
MUŽ: A já vám řeknu jedno. Nejsem žádnéj posranej Bob. Posranej Bob Abercrombie. Trochu posraný jméno, co? Pardon.

Muž odchází. Na odchodu se střetne s přicházející Vivienne.

MUŽ: Pardon.
ANN: Není mu dobře.
VIVIENNE: Propána.
ANN: Asi něco snědl.
VIVIENNE: Chudák.
ANN: Hm.

Ukáže na mužovu židli.

VIVIENNE: Smím -

ANN: Samozřejmě.

Vivienne se posadí.

ANN: Nezlobte se. Možná bych za ním měla zajít. Podívat se jestli je v pořádku.

VIVIENNE: Víte, Ann. Myslím, že to není nejlepší nápad.

ANN: Prosím?

VIVIENNE: Myslím, že bychom ho měly prozatím nechat být.

ANN: Není mi jasné kam tím míříte.

VIVIENNE: Snad byste se měla podívat na tohle.

Vivienne vyndá z kapsy fotografii. Položí ji na stůl. Ann si ji prohlíží.

ANN: To je... Je to...

VIVIENNE: Nevím, co vám o sobě řekl, slečno Edwardsová. Ale já vím, kdo to je. Tohle je on.

KONEC PRVNÍHO DĚJSTVÍ.

DRUHÉ DĚJSTVÍ

Následující ráno. Vivienne sedí na terase. Před ní na stole leží fotografie. Muž přechází sem a tam.

MUŽ: Takže, vy tvrdíte, jsem váš manžel.

VIVIENNE: Keith Sutherland.

MUŽ: Keith.

VIVIENNE: Keith. Sedni si.

Pauza. Muž se posadí. Vivienne k němu přistrčí fotografii. On si ji prohlíží. Po chvíli.

VIVIENNE: To je z podnikového plesu. Na Vánoce před čtyřmi roky. McCollsovi. Pamatuješ? Byli jsme tam s McCollsovými.

Muž mlčí.

VIVIENNE: Tohle je Gavin, tohle Trish a tohle jsi ty. Byli jsme všichni krapet namazaní. Máš červené tváře.

MUŽ: To je Keith?

VIVIENNE: To jsi ty.

MUŽ: Tenhle člověk. Je tady jistá vnější podoba, ale...

VIVIENNE: Jsi to ty.

MUŽ: Nezlobte se, paní Sutherlandová. Já si opravdu nevzpomínám na tuhle událost, na vás a na nic takového.

VIVIENNE: Keithi.

Natáhne k němu ruku. On svou ruku stáhne. Ona také.

VIVIENNE: Nechtěla jsem ti to oznámit jenom tak. Ubytovala jsem se v hotelu a říkala si, zatím mu nic neprozradím. Počkám, až na to bude připravený.

MUŽ: Vy jste mě pozorovala?

VIVIENNE: Čekala jsem, až sám od sebe přijdeš na to kdo jsi. A chtěla jsem být při tom. Abych ti pomohla se s tím vypořádat.

MUŽ: Nezdá se vám, že je to trochu...

VIVIENNE: Ale když jsem uviděla tu ženu z ambasády, napadlo mě...

MUŽ: Připadá mi to trochu nefér.

VIVIENNE: Napadlo mě, že bych měla... protože ona...

MUŽ: Šmírovat mě.

VIVIENNE: Snažila se tě k sobě citově připoutat.

MUŽ: Po tom vám nic není.

VIVIENNE: Jsem tvoje žena.

MUŽ: To říkáte vy.

Pauza.

MUŽ: A ten váš -

VIVIENNE: Keith.

MUŽ: Hm. Byli jste spolu dlouho?

VIVIENNE: Osmnáct let.

MUŽ: Ale.

VIVIENNE: V červnu to bude devatenáct.

MUŽ: Jasně.

Pauza.

MUŽ: Děti?

VIVIENNE: Ne.

MUŽ: Kde bydlíte?

VIVIENNE: V Edinburghu.

MUŽ: Neznám. Prý je tam moc pěkně.

VIVIENNE: Je to domov.

MUŽ: Váš manžel je - čím se živí?

VIVIENNE: Je státní zaměstnanec. Pracuje v rybném průmyslu.

MUŽ: Velmi zajímavé... Je z Edinburghu?

VIVIENNE: Pochází z Fyvie, malé vísky nedaleko Aberdeenu.

MUŽ: Aberdeen. Senzace. Co asi má každý Skot pod sukní, co asi má pod sukní, jen vítr to zná, jen vítr to ví, jen vítr to ví a nepoví.

VIVIENNE: Nešaškuj, Keithi.

Pauza. Muž se podívá na fotografii. Vyndá cigaretu. Zapálí si.

VIVIENNE: Ty jsi zase začal kouřit.

MUŽ: Keith byl kuřák?

VIVIENNE: Keith toho nechal.

MUŽ: Můžu vám položit indiskrétní otázku? Vy a Keith. Měli jste - šťastné manželství?

VIVIENNE: Byli jsme manželé. Já nešťastná nebyla. My jsme... Šťastný není pro náš vztah asi to nejvhodnější slovo.

MUŽ: Totiž - ať už je ten Keith kdo chce... utekl, že. Utekl pryč. Vypařil se z povrchu zemského. Takže, víte co. Asi nemohl být -

VIVIENNE: Myslím, že jsi nebyl šťastný. Myslím, že od jisté doby jsi nebyl šťastný. Já si ničeho nevšimla - všechno se zdálo být úplně normální, až do toho dne, kdy jsi zmizel. Ale to co se zdálo normální mně, asi nebylo normální pro tebe. V Londýně sis našel nějaké mladé děvče. Pak jste se rozešli. A ty jsi předstíral vlastní smrt. Tak, aby to vypadalo, že ses utopil v moři... Bylo to pro mě dost zlé.

MUŽ: To asi ano.

VIVIENNE: Nikdy jsme si spolu nepovídali Keithi. Sedávali jsme v obývacím pokoji, u televize večer co večer. A nikdy jsme si nepovídali.

MUŽ: Aha.

VIVIENNE: Kdybysme aspoň... kdybych aspoň rozpoznala příznaky, ale... člověk zapadne do vyježděných kolejí a... Jisté věci zůstanou nevyslovené.

MUŽ: Jaké věci?

VIVIENNE: Jisté věci. Citové záležitosti.

MUŽ: Citové záležitosti zůstanou nevyslovené?

VIVIENNE: Myslím, že ano. Někdy.

MUŽ: Vy si sem přijdete a já... mně připadá, že... nejedná se nakonec o to, že...

Udělá gesto hledání.

MUŽ: Co myslíte, nedalo by se to vyjádřit tak, že se mě chytáte, jako tonoucí stébla?

VIVIENNE: Jsi pořád můj manžel, Keithi.

MUŽ: Ach tak.

VIVIENNE: Navzdory všemu.

MUŽ: No, to je... obdivuhodná náklonnost.

Pauza.

VIVIENNE: Oba jsme se změnili. Jsme jiní, než dřív. Myslím... Víím, že můžeme... Myslím, že stojí za to, to zkusit. Nechci tě nějak nutit, aby ses vrátil. Ale ať je to jak chce, já jsem ti odpustila.

MUŽ: Ó. No tohle. Vážně. Děkuju. Děkuju vám. To jsem rád, že mi bylo odpuštěno. Děkuju vám za to. To mi tedy spadl kámen ze srdce.

VIVIENNE: Pro mě to taky není snadné.

MUŽ: Vííte, nad čím přemýšlím je - tenhle „Keith“. Jelikož nepopírám, že vy jste přesvědčená, že jsem Keith. A tak - rozumíte - je namístě abych to vzal zcela seriózně. Takže, pochopte... koukám se na vás a... říkám si, dobře, je tohle žena, kterou jsem... je možné, že bych si ji vzal? A pak si řeknu... omlouvám se za tu nezdvořilost... že pro mě nejste přitažlivá. Já nechci... Není v tom nic osobního. Jste velmi půvabná. Ale prostě nejste můj typ.

VIVIENNE: Keithi, bude mi čtyřicet. Tvůj typ, posledních pár let, byly ženy mladší, než já. Holky, které se kolem tebe točily. Neměly rozum. Upřímně řečeno, byl na tebe žalostný pohled. Není v tom nic osobního, Keithi. Hodně mužů v tvém věku se takhle zblázní. Nejsi žádná výjimka.

MUŽ: I kdybych byl Keith, jakože nejsem. Ale i kdybych byl. Podle toho, co říkáte, to vypadá, že si Keith žil celkem příjemně i bez vás, děkuji mnohokrát. Peníze, holky. Já mám dojem, že by vám to snad mělo dojít.

Vivienne vyndá z kapsy další fotografii. Položí ji na stůl. Muž si ji prohlíží.

MUŽ: Kdo je to?

VIVIENNE: To je těsně předtím, než jsme se vzali. Na venkově, blízko domu tvých rodičů.

MUŽ: Zase Keith. Náš Keithíček.

VIVIENNE: To jsi ty. To jsem já. Tohle je tvoje maminka a tvůj tatínek.

Muž se rozesměje.

VIVIENNE: Co je?
MUŽ: Ty vousy.
VIVIENNE: Mně se líbily.
MUŽ: Nikdy bych si nenechal narůst takovéhle vousy.

Pauza.

MUŽ: Ta krajina na té fotce. Keith byl odtamtud?
VIVIENNE: Tam jsi vyrostl.
MUŽ: To není ve Skotsku. Ve Skotsku jsou hory.
VIVIENNE: V Mearnské dolině nejsou. Je to zemědělská oblast. Zvlněné kopce, žádné hory. Tvůj otec učil na střední škole. Zemřel před deseti lety. Maminka hned po něm. Byli na tebe pyšní. Keithi.

Pauza.

MUŽ: Byla jste hezká.
VIVIENNE: Bylo mi dvacet.

Pauza.

MUŽ: Je mi velmi líto, paní Sutherlandová. Já... Poslouchal jsem, co jste říkala a... Díky, že jste byla tak... Ale... Ne. Ne to nemůžu být... Obávám se, že já zkrátka... Doufám, že nejste příliš zklamaná.
VIVIENNE: Já nespíchám, Keithi. Už je to víc než rok, co jsi mě opustil. Nikam neodejdu. Ty fotky si nech. Chci se před obědem projít. Víš, kde mě najdeš.

Vivienne vstane. Vejde Ann. Muž schová fotografie.

ANN: Nenechte se rušit. Jestli máte...
MUŽ: Dobré jitro, Ann. Jak jste se vyspala?
ANN: Nechtěla jsem vám přerušit rozhovor.
MUŽ: Nic jste nepřetrhla.
ANN: Můžu?
VIVIENNE: Právě se chystám na procházku.
ANN: Je nádherné ráno.
VIVIENNE: Jistě.

ANN: Poslyšte, jestli překážím..
VIVIENNE: Ne. Musíte udělat svou práci. Nechám vás.

Vivienne odejde. Ann zaváhá. Posadí se.

ANN: Jak je vám?
MUŽ: No, to víte.
ANN: Je toho na vás moc.
MUŽ: Já nejsem její manžel... Kterákoliv ženská, by si sem mohla přijít... vyčmukat jak na tom jsem, znenadání si sem přijít a dělat si nároky. Prostě bla, bla, bla - tady to máš - a hotovo. Ale ono je to všechno mnohem složitější, nezdá se vám?
ANN: Samozřejmě.
MUŽ: Seděl jsem tady. Snažil se chovat rozumně. A ona mluvila o tom muži. A jak od ní utekl. A co to bylo za parchanta. A já se začal cítit provinile. Znáte to. Hryzlo mě svědomí. Strašná pachut' v ústech. A, uf... prostě... hrůza. A pak jsem si pomyslel. Jak se opovažuješ. Po všem co jsem si prodělal. Jak se opovažuješ vzbuzovat ve mně... Využít mého stavu, pro své neurotické... Pro ukojení svých žalostných představ.
ANN: Ona je taková zvláštní.
MUŽ: Zvláštní? Zvláštní? Je... je... velice zvláštní.
ANN: A to jak je pořád tady. Celou tu dobu a...
MUŽ: To je pěkně podezřelé, že? Dost času na to vykonstruovat si...
ANN: Ano... Chudáčku.
MUŽ: Ne. Já jsem v klidu. Čestné slovo.
ANN: Jak říkala, že jste se jmenoval?
MUŽ: Keith.

Ann se směje.

ANN: Keith. To je absurdní.

Muž se směje. Pauza.

MUŽ: Ten včerejší večer.
ANN: Nic se nestalo.

MUŽ: Ne já... byl jsem... choval jsem se hanebně.
ANN: Byl jste rozčilený.
MUŽ: Já vím, ale... neměl jsem právo být na vás sprostý.
ANN: Slyšela jsem horší věci.
MUŽ: Nebylo to správné.
ANN: Měla jsem o vás strach. Chtěla jsem jít za vámi do pokoje, podívat se jak vám je - a ona mi pak -
MUŽ: Ona vám co?
ANN: Ukázala tu fotku.
MUŽ: Ona vám ji ukázala? Jak si mohla dovolit...
ANN: Ano. Takže. Jsem ji uviděla a myslela si...
MUŽ: Vy jste nepřišla za mnou do pokoje, protože vám ukázala tu fotku?
ANN: No. Asi ano.
MUŽ: Ta mrcha.
ANN: Chtěla jsem se jen podívat, jak vám je.
MUŽ: Já byl ve svém pokoji.
ANN: Protože jsem věděla, že jste rozčilený.
MUŽ: Byl jsem ve svém pokoji a... Budu upřímný. Doufal jsem... nečekal jsem že byste, ale doufal jsem... Díval jsem se na BBC... na zprávy. Ležel jsem v posteli... bránil jsem se usnout skoro do půl čtvrté, protože... jsem doufal, že přijdete ke mně.
ANN: Přemýšlela jsem o tom. Taky jsem se dívala na BBC a říkala si mám...?
MUŽ: Pořád jsem si opakoval, „teď se ozve zaklepání“.
ANN: Málem jsem to udělala.
MUŽ: Pochopitelně nic, a já...
ANN: Ten otravný pořad o Lechu Walesovi.
MUŽ: Úplně nemožný. Lech Walesa.
ANN: A my tam oba leželi.
MUŽ: A mohli jsme...
ANN: A mohli jsme být...
MUŽ: Cítím se strašně, kvůli tomu, jak jsem s vámi mluvil.
ANN: Není to zapotřebí.
MUŽ: Jelikož já takový nejsem. Já... takový nechci být.
ANN: Vy nejste takový.

MUŽ: Ale včera večer. Přítomnost té ženy. Mělo to na mě nedobrý vliv. Rozzuřilo mě to.

ANN: Způsob, jakým zvládáte to, co se vám stalo, je obdivuhodný. Není divu, že vás to rozzuřilo.

MUŽ: Čekal jsem vás.

ANN: Chtěla jsem přijít.

Pauza.

ANN: Budu muset od té ženy získat svědecké prohlášení.

MUŽ: Chápu.

ANN: A pak. Musím zpátky do Marseilles.

Vejde Hoteliér.

HOTELIÉR: Dobré ráno, slečno Edwardsová.

ANN: Dobré ráno, Pedro.

HOTELIÉR: Dobré ráno, poutníku.

MUŽ: Dobré ráno.

HOTELIÉR: Čím vám posloužím? Kávu?

MUŽ: Kávu bych si dal, díky.

HOTELIÉR: A pro slečnu Edwardsovou?

ANN: Kávu, děkuji.

HOTELIÉR: Vypadá to, že ji potřebujete.

Ann se neradostně zasměje.

HOTELIÉR: Ach vy Welšani... welšská temnota nebere konce, že? Keltský soumrak - mám částečně keltský původ, po babičce a o keltském soumraku něco vím. Velké, černé mraky, které se valí od moře, když padá noc. „Nechod' jak ovce tam, kde vítá vlídná noc.“ Že je to tak. „Když světlo umírá, braň se, řvi o pomoc.“

ANN: Á správně. Dylan Thomas. Správně.

HOTELIÉR: Ne, že bych to chtěl nějak komentovat, slečno Edwardsová. Každý se léčí jak umí, vidíte? Donesu vám kávu. Silnou.

Hoteliér odejde.

ANN: To byla skutečně drzost. Byl na mě drzý.

MUŽ: Pedro není špatný chlap. Mimo sezónu je mu tady smutno.

Pauza.

ANN: No ano, včera večer jsem se opila... samozřejmě, že to musel rozmazávat. Schválně se mě pokouší vyvést z míry. Ale včera, když jste odešel. Cítila jsem se velice, velice opuštěná. A ano, pila jsem na pokoji. Protože jsem chtěla být s vámi.

MUŽ: Ann.

Dotkne se její ruky.

ANN: Když jsem s vámi, jako bych znova uvěřila, že existuje možnost s někým být doopravdy. A to mě překvapuje. Protože jsem si zakázala o takové možnosti přemýšlet. Ale vy... A včera večer jsem pochopila že ta žena mi vás bere. A tak jsem se opila... Jestli se se mnou už nebudete chtít vidět je to v pořádku. Úplně v pořádku. Chápu to. Nejsem žádné terno... Možnosti nepřicházejí v životě moc často. Musela jsem vám to říct.

Hoteliér přinese dvě kávy. Muž pustí Anninu ruku. HOTELIÉR položí kávy na stůl. Na krku má malý dalekohled.

HOTELIÉR: To mám zase den. Evelína kňourá vevnitř jak malé děcko. Měla být dávno na place. Ale ten její horolezec šel ráno vyzkoušet novou trasu. Evelína je přesvědčená, že se zabije. Zdálo se jí o tom. Řekl jsem jí upřímně „V moři neplave jenom jedna sardinka. Dej se do práce a pusť to z hlavy.“ Ale ona odmítla jít ven. Nechce ho vidět padat. Povídám, tak se tam nedívej a věnuj se hostům. Jenže ona leží na pohovce, lomí rukama a sténá jako osiřelý lachtan. Dal jsem jí dopoledne volno.

MUŽ: Chudák Evelína.

HOTELIÉR: Přinesl jsem vám aspirin a sklenici vody. Pro jistotu.

ANN: Děkuji. Vlastně mi nic není, ale...

HOTELIÉR: Evelína přísahá, že on je ten „pravý“. Vážně věří, že něco takového existuje. Ubožátko naivní.

MUŽ: A kde je ten horolezec?

Hoteliér se dívá dalekohledem.

HOTELIÉR: Je na dlouhém traverzu před druhým komínem. Zkouší ho vylézt. V tuhle roční dobu taje led a kameny sviští dolů, jako koule na kuželkářské dráze.

Hoteliér podá Mužovi dalekohled. Muž se dívá.

MUŽ: Vidím ho. Je sám.

HOTELIÉR: Solo výstup.

MUŽ: Kdyby začal padat...

HOTELIÉR: Aspoň nikoho nestrhne s sebou, poutníku.

Hoteliér si vezme dalekohled zpátky.

HOTELIÉR: Potřebuji mít pokoj volný v poledne, slečno Edwardsová. Pokud jste se ovšem nerozhodla zůstat další den.

ANN: Odjíždím dnes odpoledne.

HOTELIÉR: Takže tu zbyde jen poutník a ta dáma na stoosmičce. Pohoda.

Hoteliér odejde.

MUŽ: Nevíš kdo jsem, Ann.

ANN: Je mi to jedno.

MUŽ: Můžu být kdokoliv.

ANN: Zamilovala jsem se do tebe.

Pauza. Ann se dotkne jeho tváře. Krátce se políbí. Ann přestane první. Pauza.

ANN: Radši půjdu nahoru. Zabalit si kufr.

Vezme si aspirin a zapije ho vodou.

ANN: Mám ještě hodinu, než budu muset vyklidit pokoj.

Ann odejde. Muž zůstává. Prohlíží si fotografie. Hoteliér vyjde. Dívá se dalekohledem.

HOTELIÉR: Ještě je naživu Evelíno. Zatím to máš dobré.

Položí dalekohled na stůl.

HOTELIÉR: Chce se jí na záchod. Ale nehne se z pohovky, protože by ho mohla přes dvůr zahlédnout. Bernard Marie je tady poutníku - musíš podepsat denní hlášení.

MUŽ: Ať přijde sem.

HOTELIÉR: Budeš muset dovnitř. On sem nepůjde. Evelína ho vyděsila s tím horolezcem. Bernard Marie taky nechce vidět jak padá.

Muž se zvedne.

MUŽ: Díky, Pedro.

HOTELIÉR: K službám, poutníku.

Muž odejde. Hoteliér se dívá dalekohledem. Vejde Vivienne.

HOTELIÉR: Jak jste na tom s očima?

VIVIENNE: Dobře. Na čtení potřebuju brýle. Proč?

HOTELIÉR: Na skále je horolezec. Solo výstup. Velmi pravděpodobně spadne. Jestli nechcete vidět jak padá člověk, odvráťte se.

VIVIENNE: Nevšimla jsem si ho.

Hoteliér položí dalekohled na stůl.

HOTELIÉR: Čím vám posloužím?

VIVIENNE: Bylinkový čaj.

HOTELIÉR: Dnes vypadáte báječně, paní Sutherlandová. Horský vzduch vám zřejmě svědčí.

VIVIENNE: Děkuji vám.

HOTELIÉR: Víte, když jste se objevila. Působila jste elegantně a vznešeně. Dobře vyhlížející žena. Ale vypadala jste unavená. Za posledních pár dní jste rozkvetla. Máte svěží tváře. Horský vzduch a heřmánkový čaj.

VIVIENNE: Pedro, já jsem Skotka. Mou přízeň si nekoupíte lichotkami. Na druhé straně když se postaráte, aby mi v koupelně fungovala zásuvka na fén, slibuju vám, že vaše jméno, si brzy budou špitat mé krajanky na všech svých tajných schůzkách.

HOTELIÉR: Správce má dovolenou. Podívám se na to dneska sám.
VIVIENNE: To jste říkal už včera.
HOTELIÉR: Ano, ale dneska to myslím vážně.

Hoteliér odejde. Vivienne se přes rameno dívá po horolezci. Nevidí ho. Otočí se zpátky. Položí ruce na dalekohled. Stáhne je. Vejde Muž.

MUŽ: Jaká byla procházka?
VIVIENNE: Ohromná.

Pauza.

MUŽ: To je moje káva.

Muž si sedne.

VIVIENNE: Pedro mi donese heřmánkový čaj.
MUŽ: Hm, ten prý uklidňuje.
VIVIENNE: Ano.
MUŽ: Co jste to říkala, že děláte, paní Sutherlandová?
VIVIENNE: Vivienne. Jsem logopedka. Byla jsem. Nechala jsem toho.
MUŽ: Proč?
VIVIENNE: Abych tě mohla hledat.
MUŽ: Aha. Bavila vás logopedie?
VIVIENNE: Velmi. Ale nebyla jsem nešťastná, že s tím musím přestat. Bylo to docela osvobozující. Prodala jsem dům. Náš dům. Přišla jsem si na slušné peníze.
MUŽ: Počkejte. Ann - ta z konzulátu - si všimla, že mám přízvuk. Ale nevěděla, kam ho zařadit... Vy byste...?
VIVIENNE: Lidé si často pletou logopedii s výslovností.
MUŽ: Já vím. Víím co je to logopedie.
VIVIENNE: Samozřejmě, že to víš.
MUŽ: Ptám se jenom, jestli v mém hlase něco neslyšíte.
VIVIENNE: Máš skotský přízvuk, Keithi. Velmi nevýrazný. Ale je tam.
MUŽ: Myslel jsem, že by to mohla být jihozápadní Anglie.

VIVIENNE: Ne, není. Je to kultivovaná angličtina, ve které se trochu ozývá skotský akcent. Tvůj otec byl učitel. Horlivě dbal na to, abys mluvil jak se patří. Když jsme žili v Africe, naši přátelé byli samí Angličané. Oba jsme tomu podvědomě přizpůsobili svou výslovnost. Ale ten přízvuk tam je pořád.

MUŽ: Afrika?

VIVIENNE: Několik let. Nigerie. Lagos.

Ukáže fotografii.

VIVIENNE: To jsme my. Před Lagosským jachtklubem.

Muž se podívá na fotografii.

MUŽ: Keith byl jachtař?

VIVIENNE: Tys chtěl být jachtař. Ale nikdy jsi neměl dost peněz na to, aby sis koupil loď. Když jsme se přestěhovali do Edinburghu. Párkrát jsi zkoušel řídit jachtu. Vzdal jsi to. Dal ses na golf.

MUŽ: Pane Bože.

VIVIENNE: Nešlo ti to. Jednou sis koupil ve výprodeji běžky. Léta stály v garáži.

MUŽ: Musel to být pěkný trouba.

VIVIENNE: Chtěl jsi prostě něco chtít. Chtěl jsi chtít lyžovat. Rozumím tomu. Já chtěla chtít umět francouzsky.

MUŽ: Umíte francouzsky?

VIVIENNE: Fermez la porte s'il vous plait.

Muž se směje.

MUŽ: To jste na tom jako já.

Pauza.

MUŽ: Takže, podle té vaší verze. Keith - jaksi - cože to měl? Milostný poměr?

VIVIENNE: Se striptérkou.

MUŽ: Propánakrále.

VIVIENNE: Ano, poněkud mě to vyvedlo z míry.

MUŽ: Skončí ten poměr. Předstírá vlastní smrt... a nakonec se vydá na pouť přes Pyreneje se svatojakubskou mušlí v dlani... Podle toho, co jste o něm vyprávěla, to na „Keitha“ moc nevypadá. Co?

VIVIENNE: Ne. Ale Keith je přece mrtvý. Tys ho zabil. Byli jsme oba tak nevinní, Keithi. Věci, které jsem zažila od té doby... které jsi zažil ty.

MUŽ: Jak víte, co jsem zažil?

VIVIENNE: Sledovala jsem tě.

MUŽ: Vy jste Keitha sledovala?

VIVIENNE: Chvilí to trvalo. Po těch Vánočních svátcích jsem se rozhodla tě hledat. Vypátrala jsem tě na Hebridách. Ostrov Benbecula. Žil jsi v malém přístřešku na pobřeží. Našla jsem tě. Vidala jsem tě chodit ráno po pláži, v dešti a větru. A myslela jsem si, dobře, potřebuje si srovnat věci v hlavě. Potřebuje čas, aby si mohl srovnat věci v hlavě. A tak jsem se neprozradila, jen jsem na tebe dávala pozor. A jednoho dne jsi znova zmizel. A mě napadlo... ach bože ne, tentokrát se doopravdy utopil. Ale ty jsi, nevím odkud, získal nějaké peníze. Odjel jsi do Stornoway a koupil sis motocykl. Nechal jsi ho převézt lodí do Ullapoolu. Patnáct tisíc tě stála ta motorka. Málem jsem se rozbrečela, protože jsi měl motorku, když jsme spolu chodili, a když jsme se vzali, tak jsi ji prodal. Jel jsi po dálnici, já jela v našem starém Volvu a zoufale se snažila držet za tebou. Bála jsem se že se vybouráš. Říkala jsem si, je mu skoro čtyřicet, už nemá takový balanc. Smekne se a spadne. Jenže ty jakoby si z té motorky nikdy neslezl. Když ses rozejel na jih, sevřelo se mi srdce, protože mě napadlo, že se vracíš domů. Ale ty jsi zahrnul na Rosyth a v přístavu chytil poslední trajekt do Zeebrugge.

MUŽ: Starý, dobrý Keith.

VIVIENNE: Na trajektu ses dal dohromady s partou motorkářů a další tři měsíce jsi s nimi projížděl Evropu a polykal amfetamin. Hamburg a Berlín a Lipsko a Mnichov a Praha a Vídeň. Dali jsme si okružní jízdu. Já bydlela v levných pensionech, ty jsi s nimi přespával v kempech. Myslím, že tě přijali za svého říkali ti Der alte Mann. Myslím, že jsi byl šťastný. Netroufla jsem si to kouzlo porušit. Jednou v noci jste se v kempu u Bratislavy porvali kvůli nějaké dívce. Rozbili ti hlavu řetězem od motorky. Nechali tě ležet, mysleli, že jsi mrtvý. Vzala jsem z auta lékárničku, jakž takž tě

ošetřila a zavolala sanitku. Když tě pustili z nemocnice, začalo cestování pěšky. Prošel jsi Rakousko a potom přes Švýcarsko do Francie. Teď sis vybíral nejlepší ubytování. Pro mě to bylo snazší. Dojela jsem do příštího pětihvězdičkového hotelu a počkala až se vynoříš zaprášený po cestě a objednáš si pokoj. A objednala jsem si ten vedlejší. Byl konec léta. Seděl jsi na balkóně, já seděla na tom svém a společně jsme pozorovali západ slunce. Nevěděl jsi o mně. A pak ti jednou večer někdo vyprávěl o poutnické stezce do Santiaga da Compostela. A... stal se z tebe poutník.

MUŽ: Užila jste si dobrodružství.

VIVIENNE: Jednou to muselo skončit.

Pauza.

VIVIENNE: Jsi jediný člověk, kterého mám. Jsi jediný člověk, kterého mám. Miluju tě. Jestli takhle vypadá láska. Nevím jak to jinak říct. Miluju tě.

MUŽ: Toho Keithe. Toho chlápka Keithe. Po tom všem. Vy jste se ho nikdy nevzdala.

VIVIENNE: Třeba jsem měla.

Pauza. Vejde Hoteliér. Nese konvici heřmánkového čaje. Položí ji na stůl. Zvedne dalekohled.

HOTELIÉR: Stále naživu, Evelíno. Počkat. Drž se! Ne! Jenom se smeknul. Máš to dobré. Žije. Váš čaj.

VIVIENNE: Že vám to trvalo.

HOTELIÉR: Spravoval jsem vám zásuvku na fén.

VIVIENNE: Děkuji.

HOTELIÉR: Netřeba díků. Když někdo brblá, dám se do díla. Většina mých hostů jsou brblavé staré báby. Takže, rozumíte. Je lepší vyhovět jejich rozmarům. A mít je z krku.

Vivienne položí na stůl pár drobných. Vejde Ann. Nese malý kufrík.

HOTELIÉR: Děkuji, madam.

VIVIENNE: Není zač, Pedro.

Hoteliér sebere peníze. Vráť se dovnitř.

ANN: Zdravím vás, paní Sutherlandová.

VIVIENNE: Dobrý den.

MUŽ: Pojdte k nám.

Pauza. Ann jde ke stolu. Přitáhne si židli. Sedne si.

ANN: Už budu muset jet.

VIVIENNE: Máte to daleko?

ANN: Dost daleko.

MUŽ: Marseilles.

ANN: Zpátky - do všedního dne.

Ann se zasměje. Pauza.

VIVIENNE: Keith mi říkal, že jste si všimla jeho přízvuku.

ANN: Kdo to říkal?

VIVIENNE: Keith.

MUŽ: Zmínil jsem se o tom.

ANN: Ano?

VIVIENNE: Ano. Je to skotský přízvuk.

ANN: Pošleme kazetu ke znalci do Londýna. Takže se to pak všechno objasní.

MUŽ: Chtěla jste si s Vivienne promluvit.

ANN: Ano. To ano. Obvyklá praxe. Potřebuji to do zápisu.

MUŽ: Mám odejít?

ANN: Ano, když budete tak laskav.

MUŽ: Půjdu... Půjdu pozdravit Bernarda Marie. Má depresi. Neříkejte mu, že jsem vám o tom řekl. Jenom... se ho pokusím... rozveselit.

Muž odejde. Pauza.

ANN: Tak.

Ann otevře kufřík. Vyndá záznamník. Položí ho na stůl.

ANN: Včera večer jste mi předala písemné údaje o svém manželovi. Děkuji vám. Odešlu je do Anglie

s ostatními materiály. Jsem si jistá, že jim bude věnována náležitá pozornost. Teď od vás potřebuji jen krátké vyjádření... Než to zapnu. Mimo záznam. Paní Sutherlandová. O co vám jde?

VIVIENNE: Prosím?

ANN: Myslím, že víte o čem mluvím.

VIVIENNE: Já vám nerozumím.

ANN: Jste tady. Pozorujete ho. Má peníze. Nic neříkáte a potom, včera večer... když jste už posbírala dostatek informací... se dáte do díla. Takže o co vám jde?

VIVIENNE: Tohle je ten pohovor?

ANN: To je jedno, co to je. Odpovězte na otázku.

VIVIENNE: Je to můj muž.

ANN: Vážně?

VIVIENNE: Mám fotografie.

ANN: Všichni máme fotografie, ne?

VIVIENNE: Nevím, co tím myslíte.

ANN: Počítače. Všichni se můžeme na fotce objevit vedle... koho budeme chtít.

Ann vyndá fotografii.

ANN: Tady jsem já s Billem Clintonem. Takže to na mě nezkoušejte s fotografiemi.

Vrátí fotografii zpět.

VIVIENNE: Ten muž je Keith Sutherland. Poznám vlastního manžela.

ANN: Nemá cenu lhát, protože všechno bude ověřeno znalcem.

VIVIENNE: Je to Keith.

ANN: Nevím, co jste čekala, paní Sutherlandová. Nějakého idiota zřejmě. Ale padla jste na mě. A já vám nevěřím. A dokonce i kdybych vám věřila. Dokonce i kdybyste za něj byla vdaná. Změnil se. Je... jiný. Co to tady hrajete? Vrátila jste se, abyste viděla, co jste způsobila? Přiletěla jste sem jako krkavec. Klovat jeho kosti. Jako upír. Já mám nos na lidi a vás jsem přečetla, hned napoprvé - ucítila jsem pach krve.

VIVIENNE: Nejsem si úplně jistá jestli by měl briský diplomat hovořit s britským občanem zrovna tímto tónem.

ANN: Tón? Čí tón? Můj - a co takhle ten váš? Provokovat mě. Štvát proti mně hoteliéra. Hlídala jsem každý váš krok. Vidím do vás.

VIVIENNE: Tohle nemusím poslouchat.

Vivienne se chystá vstát.

ANN: Zůstaň, kde jsi, ty stará čarodějnice. Já ho našla první. A on mě má rád. A to nemůžeš snést, co? Vidět jak se jedna šance za druhou rozplývá. Tisknout se zády ke stěně, abys nepadla dolů. Zírat na tanečnický jako Medusa. Mrazivě. Všechno proměnit v kámen. Chlapi z tebe mají husí kůži. A já jsem na parketu, ježibabo. Vířím v kole. A ty nesneseš ten pohled. Prostě ho nesneseš.

Vivienne vstane.

VIVIENNE: Slečno Edwardsová, berte na vědomí, že o tom budu referovat britskému konzulovi.

ANN: Tvůj parfém. To se s ním natíráš, nebo co? Nasládlý. Růže. Moje matka používala takový parfém. Je skutečně omračující. Je... neodolatelný...

Ann se odmlčí.

ANN: Mohla byste mě položit na zem, prosím? Mohla byste mě nahoře rozepnout? Nevadilo by vám to?

Annina levá paže sebou začne nekontrolovaně škusbat. Obličej jí zbledne. Začne se hroutit. Vivienne ji zachytí.

VIVIENNE: Jste v pořádku? Slečno Edwardsová?

Vivienne položí Ann na podlahu. Annina paže sebou stále rytmicky škube. Pauza.

VIVIENNE: Pedro!

Vivienne rozepne Anně horní knoflík. Annina paže sebou dál škube. Vivienne ji pozoruje. Vejde Hoteliér a Muž. Vidí co se děje. Annina paže se uklidní. Ticho.

MUŽ: Co je s ní?

Hoteliér poklekne. Přiloží jí dlaň ke rtům.

HOTELIÉR: Dýchá.

VIVIENNE: Myslím, že dostala záchvat.

MUŽ: Řekla mi, říkala, že je epileptička.

HOTELIÉR: Jděte kousek dál. Nechte ji dýchat. Sežeňte něco pod hlavu.

Vivienne si svlékne kabátek. Hoteliér ho složí a dá Ann pod hlavu. Ann otevře oči.

ANN: Děkuji vám... Slunce mi svítí do očí.

Zakryje si oči.

ANN: Je mi líto, jestli jsem zavinila nějakou nepříjemnost. Zdá se, že jsem měla záchvat. Jak dlouho jsem byla mimo?

VIVIENNE: Jen chvílku.

ANN: Mohl by mě někdo podat ruku?

Hoteliér chytí Ann za ruku. Ann se pomalu postaví na nohy.

VIVIENNE: Pomalu. Posadte ji.

Ann se posadí.

ANN: Prosím, nelekejte se. Vím co se stalo a proč se to stalo. Jestli jsem se těsně před záchvatem chovala nějak výstředně, promiňte mi. To tak bývá. Jestli jsem způsobila nějaké potíže, velice se omlouvám.

VIVIENNE: Ale ne. Prosím vás. Nemyslete na to.

Vivienne se posadí naproti Ann. Položí svou ruku na její.

ANN: Je to výhradně moje chyba. Kocovina. Přehnala jsem to. Měla jsem mít rozum.

HOTELIÉR: Čím vám mohu posloužit? Vodu? Lékaře.

ANN: Ne. Jenom si chvíli posedím. To bude dobré.

HOTELIÉR: Ovšem.

ANN: Mohl byste mi donést věci zpátky na pokoj? Prosím vás. Myslím, že dneska do Marseilles nemohu. Pojedu zítra.

HOTELIÉR: Zajisté. Slečno Edwardsová. A, slečno Edwardsová. Bude to gratis.

Hoteliér něco šeptá Mužovi. Pak odejde s Anniným kufříkem. Záznamník a dalekohled zůstanou na místě. Viviennina ruka dál spočívá na Annině.

VIVIENNE: Jak vám je?

ANN: Jsem unavená.

VIVIENNE: Možná byste se měla natáhnout.

ANN: Za chvíli. Je krásné odpoledne. Jste velmi laskavá, Vivienne. Cítíte tu vůni oblevy?

MUŽ: Jak vám při tom bylo?

ANN: Jako vždycky. Strašná tma. Pak světlo. Pak nic - které je ale pravý opak ničeho. Potom krása. Pak smutek. Co vám to Pedro říkal?

MUŽ: Říkal... Nevím jestli...

ANN: Povězte mi to.

MUŽ: Říkal, že jste host ze světa duchů. Můžete nám přinést štěstí, nebo smůlu. Říkal, že bychom si vás měli usmířit dary.

Ann se směje.

ANN: Jdu teď nahoru do pokoje. Lehnu si. Budu tam. Kdyby mě někdo hledal.

Ann odejde

VIVIENNE: Chudák děvče.

MUŽ: Mám jít za ní?

VIVIENNE: Musíš udělat to, co pokládáš za správné.

MUŽ: Co by udělal Keith?

VIVIENNE: Keith se utopil v moři.

MUŽ: Asi se půjdu projít. Borovým hájem. Podél pramene.

Pauza. Vivienne se chystá odejít.

MUŽ: Podél pramene. Pramen. Plamen. Pramen. To je tak úžasné slovo. Pramen. Plamen. Vivienne.

VIVIENNE: Možná se potkáme u večeře.

Vivienne odejde. Pauza. Muž spustí záznamník.

PÁSKA: Návod v pěti jazycích, ale smysl to nedává ani v jednom. (*Tichounký smích.*)

Převine pásku. Znovu ji pustí.

PÁSKA: Návod v pěti jazycích, ale smysl to nedává ani v jednom. (*Tichounký smích.*)

Vyjde Hoteliér.

HOTELIÉR: Proč jsi mi neřekl, že ta ženská je duch? Proboha, poutníku. Navštívil jsi království andělů. Musel sis toho všimnout.

MUŽ: Čeho?

HOTELIÉR: S duchy si člověk nemá začínat. Copak nic nevíš? Bože můj. Moh si nás dostat do velikýho průseru.

MUŽ: Omlouvám se.

HOTELIÉR: Teď je pozdě na omluvy.

Hoteliér se dívá dalekohledem.

HOTELIÉR: Kruci. Já to věděl. Nemůžu ho tam najít. Krucifix.

MUŽ: Toho horolezce.

HOTELIÉR: Není tam.

MUŽ: Třeba se dostal na vrchol.

HOTELIÉR: Za chvíli bude tma. Ach bože. Heleďse. To je všechno tvoje vina. Neříkej Evelíně nic. To by ji zabilo. Přece nechceš mít na svědomí i tohle.

MUŽ: Mrzí mě to, Pedro. Vážně mě to mrzí.

HOTELIÉR: Tak jo. Uděláme to takhle. Řeknem jí, že se dostal na vrchol. Tak jo. Ale než šel, říkal nám, že musí zpátky do Německa. Jasně. Řek nám abysme jí vyřídili, že ji miluje. Ale, že jí lhal. A že je ženatý. A že musí zpátky. A že jí miluje tak moc, že jí to nedokázal říct sám. Ale že mával z vrcholku. Viděli jsme, jak mává. Tohle řeknem Evelíně.

MUŽ: Co když se na ten vrchol dostal?
HOTELIÉR: Tak si může dělat, co se mu doprdele zlíbí.
MUŽ: Evelína se dozví, že jsme lhali.
HOTELIÉR: Ty a to tvoje špatné svědomí. Nauč se, pitomče, unést lež. Strč ten šutr do starýho ruksaku, přidej ho k těm ostatním. Panebože. Nech tu holku, ať se potýká se svými kameny až na ni dojde. Já žiju v horách, poutníku. Všichni jsme byli zapadlí ve sněhu. Nejsi nic extra. Tady u nás ne.

Hoteliér odejde. Muž vezme dalekohled. Dívá se. Vejde Ann.

ANN: Nepřišel jsi.
MUŽ: Myslel jsem, že odpočíváš. Chystal jsem se..
ANN: Musím vědět, jak na tom jsme.

Ann si sedne. Pauza.

MUŽ: Mám tě rád.
ANN: Nepřišel jsi.
MUŽ: Ann, já..
ANN: Mluv dál.
MUŽ: Já... já jsem jako kus mokrého hadru, který udusí každý pramen. Plamen.
ANN: Máš mě rád.
MUŽ: Mám.
ANN: Mohls přijít. Nepřišels.
MUŽ: Jsem slaboch.
ANN: Ano.
MUŽ: Je to moje vina, já..
ANN: Není to tvoje vina.

Pauza.

ANNA: Jsem dost unavená. Musím se vyspat. Mohl byste požádat paní Sutherlandovou, aby poslala své vyjádření do Marseilles písemně. Moc by mi to pomohlo.
MUŽ: Požádám ji.
ANN: Jak to dopadlo s tím horolezcem?

MUŽ: Dostal se na vrchol. Viděl jsem ho, jak mává.
ANN: To jsem ráda.
MUŽ: Ano.
ANN: Tak. Dobrou noc. Ráno se neuvidíme.

Pauza. Ann odchází.

MUŽ: Nechala jste tu záznamník.

Ann se vrací. Muž stojí na místě. Ann zvedne záznamník. Vyndá kazetu. Stoupne si na ni. Rozšlape ji na kousky.

MUŽ: Neměl si ji poslechnout soudní znalec?
ANN: Na to abys věděl kdo jsi, žádného znalce nepotřebuješ.

Ann odejde. Muž se jde na okraj terasy. Zapálí si cigaretu. Hudba začne hrát. Vejde Hoteliér. Dává na stůl ubrus. Postaví svíčku. Zapálí ji. Postaví láhev vína a dvě sklenice.

HOTELIÉR: Krásný večer.
MUŽ: Nádherný.
HOTELIÉR: A pořád teplo.
MUŽ: Ano.
HOTELIÉR: K večeri bude telecí. Jíte telecí?
MUŽ: Nevím.
HOTELIÉR: Já ho zbožňuju. Ale já jsem Španěl. Zbožňuju všechno z čeho teče krev.

Hoteliér odchází, míjí se s Vivienne. Vivienne má na sobě večerní šaty. Hoteliér obdivně hvízdne. Je noc. Muž se otočí. Vivienne přijde k němu a zůstane stát. Podá mu ruku. Muž ji uchopí. Udělá to naprosto vědomě.

MUŽ: Moje oblíbená písnička. Měl ji rád? Keith?
VIVIENNE: Nevím. Myslím, že ne. Nikdy o ní nemluvil.
MUŽ: Delfíni. Bylo by pěkné, kdyby tu mohli být delfíni.

KONEC HRY